

Kmet, delavec
(in obrtnik)
naj bodo naro-
du vodnik!

Izbija vsake srede.
Naročnina:
za celo leto Din 20'—
za pol leta " 15'—
za inosenstvo
za celo leto Din 20'—
Inserati po tarifu. — Pla-
manim vprašanjem naj
se prilepi znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Vsakdo vživa
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopis se ne vra-
čajo. — Piska in to-
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava le v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
ntr. št. 2506. — Račun
ori poštne hranilne
št. 14.194.

Kmetijski list

Uprava javnega denarja.

Javni denar imenujemo tisti denar, ki ga vplačujejo ljudje v javne blagajne za pokritje tistih stroškov, ki jih mora plačevati občina, okraj, dežela, ali država ali sploh kakšna organizacija za stvari, ki so potrebne ne samo za posameznika, ampak za večjo ali manjšo javnopravno organizirano skupino ljudi.

Občina n. pr. potrebuje svoja pota, mora vzdrževati šolo, sirotišnico, bolnišnico, stražnike za čuvanje javnega reda, svojega tajnika. Kolikor večja je občina in kolikor bolj je razvita, toliko bolj naraščajo občinske potrebe, ki jim posameznik ne more zadostiti iz svojega žepa, ampak jih je mogoče ustvariti in vzdrževati le, če vsi občani prispevajo za vzdrževanje po svojih premoženjskih močeh. Te stroške se navadno razdeli na občane po njihovi državni davčni moči v obliki občinskih doklad. Doklade pobirajo davkarje skupno z drugimi davki vred, celotni znesek pa izroči davkarja občinski blagajni. Ta denar je torej občinski javni denar, ki se sme porabiti le v tiste namene, ki jih predvideva in določa občinski proračun. Občinski proračun določijo in sklenejo občinski odborniki z županom na čelu, veljavo pa dobi, ko ga potrudi nadzorna oblast (pri nas sedaj oblastni komisariat).

Denar, ki se nabere v občinski blagajni iz davkov in pa iz morebitnih drugih dohodkov občinskega premoženja (vodovodi, elektrarne itd.), ni torej privatna last župana in občinskih odbornikov, ampak je skupna last vseh občanov in zato se sme porabiti le za stvari, ki so celi občini in vsem občanom v korist.

Če bi torej kmečka občina sklenila nabaviti na občinske stroške velik poljedelski stroj, potem mora biti ta stroj vsem občanom po potrebi na razpolago in ne samo nekaterim posebnim izvoljencem, ker so tudi za njegov nakup vsi prispevali, vsak po svojih močeh. Če ima občina svojo bolnišnico, imajo pravico do zdravljenja v njej vsi občani in ne le posamezni vplivni občinski možje. Pravico do prispevkov za onemogle imajo v enaki meri vsi občani in ne le tisti, ki jih morebiti g. župan rad vidi.

Kar velja za občino, velja prav tako tudi za okraje, dežele in za celo državo. Na večjem ozemlju kakor je občina velja tudi načelo, da se javni denar ne sme uporabljati le za javne zadeve enega samega kraja, ampak se mora denar uporabljati tako, da so vsi kraji več ali manj deležni koristi javnega gospodarstva. Ako se da eno leto enim več, je treba dati naslednje leto zopet drugemu kraju več, tako da se nihče ne čuti prikrajšanega v svojih pravicah, ampak da so vsi zadovoljni z upravo javnega denarja, ker vidijo, da je pravična in nepristranska. Čut za pravično upravo javnega denarja je n. pr. na Angleškem tako razvit, da so prebivalci nekega otoka, ki jih je proračun slučajno za eno leto prezrl, takoj ustavili plačevanje davkov. Ta korak je zadoščal, da je vlada proračun takoj revidirala in dala tudi »upornikom« to, kar je bilo nji-

hovega. Tako upravljajo javni denar na Angleškem!

V naših krajih niso javnega denarja vedno upravljali tako, kakor smo zgoraj povedali. Temu je bilo vzrok napačno razumevanje politike in javne uprave. Kakor vemo, so se za premoč v občinah, deželah in v državi vedno borile politične stranke. To še ne bi bilo nič hudega, kajti politične stranke so imele pravico (in jo imajo še, kjer še obstoje), da se bore za uveljavljenje svojih političnih in gospodarskih načel v javnem življenju. Ni n. pr. niti v občini vseeno, ali se nalagajo davki samo premožnim ljudem, ali pa če se poskuša obremeniti bolj reveža kakor bogataše (potom doklad na vino itd.) V takih slučajih gre za načela, ki jih poskušajo uveljaviti politične stranke, seveda vsaka po svoje. Kakor hitro pa so uveljavljena načela, po kateri naj se davek pobira, takrat mora politika prenehati, ker se takrat začne uprava javnega denarja, ki mora biti vseskozi poštena, objektivna in nepristranska. Tam, kjer se javni denar tudi upravlja po željah političnih strank in njihovih pristašev, tam se politika ne izpremeni v pošteno upravo, ampak prehaja kar v korupcijo, ki je zelo podobna roparstvu.

Poglejmo si praktičen zgled. Na Angleškem je pravkar zmagala Delavska stranka. Gotovo je, da bo imela ta stranka v rokah tudi upravo državne blagajne. Ker je stranka »delavska«, je sigurno, da bo gledala, da bodo bogati sloji pri obdavčenju bolj obremenjeni kot revni. Ko bo pa davčni (javni) denar enkrat

v blagajni, ga bo upravljala vlada, ki je samo nekak izvršni odbor stranke. Če bi pa ta vlada naenkrat rekla, da bo n. pr. razne podpore itd. delila iz javne blagajne, v katero so prispevali vsi za vse javne namene in potrebe, samo svojim strankarskim pristašem, je čisto gotovo, da bi vsi Angleži brez razlike strank takšno pristransko upravo javnega denarja imenovali roparsko in to s polno pravico, kajti tisti, ki imajo pravico do javnega denarja v svoji potrebi, ga morajo tudi dobiti, če so pristaši vladne stranke ali pa ne, in kdor ljudem krati pravico do njihovega denarja in jim ga ne da, ta zasluži v polni meri naslov roparstva.

Stvar je torej ta, da javni denar še ne postane privatna last te ali one stranke s tem, če pride stranka do moči, ampak javni denar ostane še naprej javni denar. Naloga političnih strank obstoji samo v tem, da določijo način pobiranja davka in pa glavno smernico uporabe s posebnimi zakoni. Kakor hitro pa so te uzakonjene smernice tu, morajo veljati za vse v enaki meri, če nečemo, da se uprava javnega denarja ne izpremeni v najhujše zlorabe.

Občine, dežele in države, ki ne poznajo poštene in nepristranske uprave javnega denarja, in ki mirno puste in trpe, da se poštenost v javni upravi umika zlorabam strankarske zagrizenosti, s čemur se javni denar kar čez noč pretvarja v nekako privatno strankarsko blagajno — take občine, dežele in države morajo propasti, ker jim manjka poštenje in pravičnost v upravi, ki je podlaga vsakega solidnega javnega življenja. Take občine in dežele prištevamo po pravici med najbolj nazadnjaške.

Od delavca do ministra.

Na Angleškem imajo novo vlado, ki jo je sestavil voditelj »Stranke dela« Ramsey Macdonald, in novi ministri so že prevzeli svoje posle.

Razlika med osebami, ki sede danes v angleškem ministrskem svetu, in med plemenito lordovsko gospodo, ki se je morala umakniti, je ogromna. Dolga stoletja je bila namreč tudi na Angleškem ukoreninjena navada, da so za vodstvo države sposobni samo »plemeniti« privilegiranci — danes je to načelo padlo.

Novi angleški ministrski predsednik Macdonald (rojen l. 1866) je sin preprostega delavca. Obiskoval je ljudsko šolo, potem pa je bil nekaj časa učitelj. To službo pa je pustil in odšel iz svoje škotske domovine v London, kjer je živel dolgo brez posla v največji revščini, dokler ni postal privatni tajnik nekega premožnega poslanca. Tu se začelja njegova politična pot. Pristopil je k delavski organizaciji in je dolgo urejeval list »Socialistična revija« (pregled). V strankarski organizaciji se je vzpenjal vedno višje. Postal je poslanec, l. 1924. pa prvokrat ministrski predsednik.

Sedanji minister za zunanje zadeve Henderson je star 66 let. Bil je v svojih mladih letih delavec v neki jeklarni, potem pa se je kot strokovni organizator tako izkazal, da so ga izvolili v državni zbor. Minister je postal že med vojno, za časa »narodne koalicije«. Danes je glavni tajnik Delavske stranke.

Tudi novi finančni minister Snowden je star 66 let. Bil je nekdanj skromen poštni uslužbenec in se je kot samouk dvignil do priznanega finančnega veljaka.

Čuvar državnega pečata Thomas, star 55 let, je v svoji zgodnji mladosti čistil svetilke pri angleški južni železnici. Počasi je napredoval za sprevednika. Nato je začel delati v železničarski organizaciji, ki ga je izvolila za svojega glavnega tajnika. Splošno sodijo, da bo on naslednik Macdonalda v vodstvu stranke.

Minister za notranje zadeve Clynes (reci: Klajns), star 60 let, je bil v svoji mladosti delavec v plinarni. Kasneje je začel organizirati kovinarje. Poslanec je že od l. 1906. dalje.

Minister za javna dela Lansbury je priznani vodja londonskih pristaniških delavcev.

Minister — pravzaprav ministrovka — za socialno politiko je gospodična Bondfield. To je prva ženska na Angleškem, ki je zasedla ministrski stol. Je hči priprostega kme-

ta, ki je morala s trebuhom za kruhom v London, kjer je postala prodajalka. Prodajalke je organizirala v močno organizacijo.

Naj le ta imena zadostujejo. Iz dosedanje življenske zgodovine novih angleških ministrov pa lahko vidijo naši bralci sledeče:

1. Načelo privilegijev (po rojstvu itd.) je tudi na Angleškem padlo; le kdor je sposoben, napreduje.

2. Na Angleškem so prišli na vlado ljudje, ki so s svojim delom v organizaci-

jah dokazali, da nekaj znajo in razumejo.

3. Na Angleškem so prišli na vlado ljudje, ki so znali za večino angleškega ljudstva ustvariti novo miselnost (ideologijo).

Sedaj pa se potrkajte na prsa in se vprašajte. Kje smo pa mi?! Ali ne vozimo mi še danes tako kot pred 100 leti, brez vsakega napredka? Kdaj se bomo tudi pri nas otresli zastarelih okov, v katere nas je vkovala vladeželjna gospoda?!

Agrarna reforma v Sloveniji.

Vsi zakoni o agrarni reformi v naši državi, katerih glavna načela smo v Kmetem listu do sedaj objavili, so v splošnem dobri in nudijo revnim bajtarjem in poljedelskim delavcem toliko zemlje, kolikor je za obstoj kmečke družine nujno potreba. Tudi v praksi, pri izvedbi teh zakonov in razdeljevanju veleposestev, se je pokazalo, da so določila teh zakonov bila v splošnem dobra in da so se potrebe revnih kmetov zadostile, kjer so bili za to dani pogoji, ki jih zakon predpostavlja. To se pravi v onih krajih, kjer so bila veleposestva v ogromni večini, ali pa popolnoma poljedelska s celokupno površino samo iz njiv, travnikov in pašnikov.

Taka veleposestva so bila vsa v Vojvodini in Slavoniji ter deloma tudi na Hrvaškem. V teh krajih znaša maksimum za veleposestnika od 150 do 400 ha plodne zemlje (od približno 300 do 800 oralov). Ako je imel veleposestnik na primer 20.000 oralov celokupne površine in to same plodne zemlje, mu je bilo oddvojenega zemljišča za agrarne interese 19.000 oralov. To se pravi, da je bilo veleposestvo skoro povsem likvidirano. V mnogih slučajih si veleposestnik z ostalimi 1000 orali ni vedel kaj pomagati. Radi pomanjkanja delavstva in vseh drugih sredstev je še to razprodal.

Grof Čekonić je imel na primer v Banatu veleposestvo, ki je merilo 45.000 oralov večinoma same plodne zemlje. Za maksimum in deputate mu je bilo puščeno par tisoč oralov, nad 40.000 oralov pa je bilo razdeljenega zemljišča med agrarne interese in dobrovoljce.

Od površine se je lahko dalo povsod agrarnim interesentom toliko površine, da je bilo gospodarstvo male kmetije povsem omogočeno.

Popolnoma drugačne pa so razmere v Sloveniji. Pri nas prevladuje v ogromni večini gozdna veleposest. Glavni dohodek imajo veleposestniki iz gozdov. Ti pa so jim ostali od agrarne reforme nedotaknjeni. Res, da obstoji zakon, po katerem imajo pravico agrarni interesenti do cenejše kurjave in stavbnega lesa iz veleposestniških gozdov, toda praktično vidimo, da se ta zakon ni skoro nikjer uveljavil. Po čegavi krivdi, tega nečemo raziskovati. Gotovo je, da bi se ga agrarni interesenti, v katere zaščito je bil donešen, lahko poslužili. Mnogo pritožb je dobila naša Zveza slovenskih agrarnih interesentov od svojih članov, da se ta zakon od strani veleposestnikov, ali njihovih oskrbnikov na razne načine izigrava. Včasih tako, da nakazujejo les v nepristopnih ali oddaljenih krajih, ali mu pa določijo tako visoko ceno, da je reveži plačati ne morejo.

Seveda ni nikjer zapisano, da mora tako ostati. Cene in prostor odkaže po zakonu srezki šumarski referent. Ako ta odmera ne odgovarja zakonu in potrebam agrarnih interesentov, morajo prizadeti takoj vložiti pritožbo na okrožni agrarni urad. Tu se bo stvar uredila tako, kakor zakon predpisuje.

Toda tudi določbe tega zakona niso nobena nova obremenitev gozdov, kajti prebi-

valstvo v takih okoliših je od pamtiveka jemalo ali dobivalo kurjavo in stavbni les iz teh gozdov in so te pravice z novim zakonom samo osigurane, zavarovane še za naprej.

Toda v mnogih slučajih je ta zakon rodil ravno obratne posledice. Tam, kjer so revni kmetje že stoletja dobivali les iz veleposestniških gozdov, ga danes ne dobivajo več. Nekateri veleposestniki odklanjajo vsako dobavo lesa in revni kmetje so ostali kljub zakonski zaščiti ob kurivo in stare pravice. Neki veleposestnik pusti raje lesne odpadke in veje sežgati, kakor da bi jih dal prosilcem.

Da je ta stvar mogoča, je ne mala krivda na agrarnih interesentih samih, ker ne poznajo zakona in se tudi nič ne potrudijo, da bi ga poznali.

Postopanje samo po od strani prizadetih veleposestnikov ni niti najmanj socialno, še manj pa v duhu zakona in pravičnosti.

Kakor smo torej spočetka trdili, niso veleposestniški gozdovi v Sloveniji od agrarne reforme prav nič prizadeti. Ker so pa ta veleposestva izrazito gozdna veleposestva z gozdnimi veleobrati, je jasno, da potemtakem celokupna veleposestva niso skoro nič, ali pa zelo zelo malo prizadeta.

Ako vzamemo za primer veleposestvo ljubljanske škofije, vidimo, da meri njegova površina nad 25.000 ha. Po zakonu o agrarni reformi je bilo oddvojenega zemljišča za agrarne interese samo okrog 80 ha. To se pravi toliko, kakor nič.

Ali vzemimo kočevskega Auersperga, čigar veleposestvo meri 24.000 ha. Oddvojenega ima do sedaj samo 52 ha za agrarne interese, vse drugo mu je ostalo nedotaknjeno.

Iz teh par slučajev vidimo, da veleposestniki v Sloveniji niso skoro nič prizadeti od agrarne reforme, a iz vsakdanjih pritožb od strani agrarnih interesentov vidimo, da se ti veleposestniki bore z vso silo in z vsemi sredstvi celo proti onim malim ugodnostim, katere morejo slovenski agrarni interesenti izvleči po zakonu o agrarni reformi od njih veleposestev.

Pri takem stanju stvari je prišlo do tega, da ni dobilo v Sloveniji niti polovica agrarnih interesentov sploh nič zemlje, a tisti, ki so jo dobili, je niso dobili toliko, kolikor jo zakon dovoljuje, namreč en oral na vsako glavo v družini, ampak je cela družina dobila komaj en oral zemlje. V redkih slučajih več, v ogromni večini pa mnogo manj.

Jasno je kot belj dan, da bo vsled tega nujno izbruhnila v Sloveniji ponovno zahteva po agrarni reformi, kakor hitro bo sedanje stanje likvidirano z definitivnim zakonom o agrarni reformi. Kajti narod hoče imeti kruha, kmetijski narod hoče živeti.

Sestanek agrarnih interesentov za litijski okraj se vrši v nedeljo dne 16. junija ob pol 3. uri popoldne v Črnem potoku pri Zoretu.

V Želimljah se je vršil preteklo nedeljo sestanek agrarnih interesentov ob polnoštevni udeležbi. Geometer Milan Mravlje je obširno poročal o agrarnih zakonih in o njihovih izvedbah v Sloveniji.

Končni zakon o agrarni reformi.

Iz Beograda poročajo listi, da je kmetijski minister g. dr. Frangeš izdelal zakonski načrt o agrarni reformi, ki določa likvidacijo agrarnih odnošajev.

Po teh vesteh vsebuje načrt v glavnem sledeča določila:

Vsa agrarna zemlja se oceni do 50% tržne vrednosti. Agrarni interesenti bodo vršili odplačila skozi deset let. Tako bo moral agrarni interesent plačati: 10% od ocenjene vrednosti, ta vsota gre v agrarni fond, 10% na račun prvega obračuna, 8% na račun obresti za prihodnje leto in vse geometrske stroške. Približno bo torej prišlo na agrarne interese za eno leto 1800 Din na ha, oziroma 4200 Din na 4 ha. Ker obsega vsa pod agrarno reformo spadajoča zemlja 320.000 hektarov, bi morali vsi agrarni interesenti skupno plačati prvo leto 576 milj. dinarjev.

Ali bo ta načrt tudi potrjen kot zakon, ali bo še izmenjan, še ne moremo danes vedeti.

Naša agrarna reforma pred rzsodiščem v Luzernu.

Zakon o agrarni reformi v naši državi je zadel vsa veleposestva, katera so imela leta 1919 nad 200 ha celokupne površine. Pri tem se ni delalo nobenih izjem, naj so bili lastniki veleposestev naši, ali tuji državljani. Kakor je razvidno iz tožadevnih podatkov, katere smo že parkrat objavili, je veleposestnikov tujih državljanov v naši državi 119, katerim so bila posestva razdeljena med agrarne interese. Od teh je 86 madžarskih državljanov, ki se nikakor nočejo sprijazniti z agrarno reformo in kateri nikakor ne priznavajo ustvarjenega stanja z agrarnim zakonom.

Naperili so proti naši državi pri Jugoslovansko-ogrskem rzsodišču v švicarskem mestu Luzernu pravdo proti naši agrarni reformi. Imenovano rzsodišče predvideva trianonska mirovna pogodba, s katero se je ustvarilo sedanje stanje na ozemlju krone Sv. Štefana po svetovni vojni.

V tej pravdi izpodbijajo veljavnost agrarne reforme za ogrske državljane na jugoslovanskem ozemlju.

Zastopnik naše države pa odreka navedenemu rzsodišču pravico, da razsoja o tem vprašanju, češ da je to povsem notranje vprašanje Jugoslavije, dočim se Madžari sklicujejo na mirovno pogodbo, češ da se jim je z agrarno reformo konfisciralo premoženje, kar naj bi bilo proti določilom mirovne pogodbe v Trianonu. Med temi pritožniki so seveda tudi madžarski grofi in baroni iz Prekmurja, ki so ogrski državljani.

Enako tožbo kakor proti naši državi so madžarski veleposestniki dvignili proti Rumuniji, katera je ravnotako, ali pa še bolj temeljito razdelila njihova veleposestva. Ta pravda že traja mnogo let in Rumuni niso voljni pod nobenim pogojem popustiti. Tuji oni so se postavili na edino pravilno stališče, da je agrarna reforma popolnoma notranja zadeva vsake države in jo reši po potrebah in razmerah svojega prebivalstva.

Mednarodnih činiteljev se ta zadeva čisto nič ne tiče.

Valute.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	13-57
1 švicarski frank	Din	10-95
1 avstrijski šiling	Din	7-99
1 angleški funt	Din	276-10
1 ameriški dolar	Din	56-80
1 francoski frank	Din	2-22
1 češkoslovaško krono	Din	1-68
1 italijansko liro	Din	2-99

ZVEČER za
namakanje
Schichtova
ŽENSKA HVALA

ZJUTRAJ za
izkuhavanje
Schichtovo
TERPENTINOVNO MILO

pa je pranje gotovo!

Kongres slovenske kmet- ske mladine.

Redni občni zbor Zveze društev kmet-
skih fantov in deklet se je vršil v nedeljo,
dne 2. junija v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7.
Občni zbor je bil dobro obiskan. Po svojih
delegatih so se udeležila občnega zbora med
drugimi sledeča društva: Št. Jurij ob Ščavnici,
Št. Jurij ob Taboru, Orlavas, Dramlje, Mari-
bor, Notranje Gorice, Tomišelj, Dobropolje,
Št. Rupert, Zelimlje, Vače, Beričevo, Medvo-
de itd.

Po odobritvi zapisnika zadnjega občnega
zboru so podali poročila poslevoedeči podpred-
sednik dr. Janže Novak, tajnik A. Schauer in
blagajnik J. Kramar. Na podlagi poročila pod-
predsednika je bilo sklenjeno, da se v pri-
hodnjem letu pristopi k organizaciji podod-
borov v Novem mestu, Brežicah, Celju, Mari-
boru in Ptujju. Poleg delegatov, ki jih izvoli v
širši odbor vsako društvo, naj društvo izbere
iz vrst mladih inteligentov v enem izmed gor-
njih mest tudi namestnika, ki naj kot pokro-
vitelj skrbi posebno za dotično društvo. Na ta
način naj skuša novi odbor pritegniti k stvar-
nemu delu na vasi čimveč mlade inteligence
iz mest. Podčrtano je bilo ponovno, naj skuša-
jo društva vsem potrebam vasi zadostiti s
sredstvi, ki so na razpolago na vasi in naj se
čimbolj osamosvoje v tem pogledu. Društva
morajo delati na lastno pobudo in ne čakati
na drezanje centrale. Naša društva so le tedaj
nekaj vredna, če žive iz lastne sile. Mi smo
kmetijski pokret — gibati se mora torej iz
lastne sile in potrebe sam kmet.

Iz tajniškega poročila je bilo posneti, da
je bilo v preteklem letu ustanovljenih 11 no-
vih društev in da se pripravljajo ustanovitev
pet novih društev. Povdarjalo se je, da mora-
jo društva posebno važnost polagati na nara-
ščaj, da ohranijo potrebno gibčnost in sposob-
nost za delo. Za pritegnitev naraščaja so po-
trebni tamburaški odseki, katerih ustanovi-
tev se priporoča vsem društvom. Radio-odseki
se sicer v gmotnem pogledu ne obnesejo, ven-
dar je društvo dolžno žrtvovati nekaj za radio
kot izvrstno prosvetno sredstvo in prirejati
radio-sestanke brez obvezne vstopnine. Z dra-
matiko in predavanji so društva s pomočjo
Zveze dosegla lepe uspehe. Šivalni in prikro-
jevalni ter gospodarski tečaji so se izvrstno
obnesli. Pozdravljen je bil predlog, naj bo de-
lo naših društev pozimi organizirano v obliki
tečajev, tako da bodo ti tečaji za člane nižja
kmetijska šola. Kot predavatelje je pritegniti
učitelje, duhovščino in izobražene kmete in
trgovce iz vasi oziroma občine. Zveza more le
izjemoma pomagati. Predlog, naj se uvede na-
raščajske odseke šoloobvezne mladine, je bil
odkazan odseku za spremembo pravil.

Iz blagajniškega poročila je bilo posneti,
da gmotno stanje Zveze ni ugodno in da bo

treba društvom in posameznikom skrbeti, da
bo Zveza tudi finančno mogla ustrezati ved-
no bolj naraščajočim potrebam.

Na predlog nadzornega odbora je občni
zbor soglasno podelil staremu odboru in bla-
gajniku razrešnico.

Nato je bil ponovno soglasno izvoljen sta-
ri odbor pod predsedstvom Jože Blaža iz To-
mačevega. Poslevoedeča podpredsednika sta
ostala v Ljubljani dr. Janže Novak, v Maribo-
ru dr. Igor Rosina. Člani: Jože Kramar, Dolje
Schauer, Franc Katol, ing. Jelačin, ing. Za-
plotnik in Viktor Maček. V širši odbor pridejo
poleg gornjih še delegati posameznih društev
in pokrovitelji-namestniki, ki jih bo kooptiral
odbor v sporazumu s posameznimi društvi. Iz
teh se bodo sestavili tudi pododbori. Nato je
sledil referat ravnatelja Zveze slovenskih za-
drug g. Trčka o nalogah mladine v združnem
gibanju. Temeljito poročilo je dalo pobudo de-
legatom, da se bodo v bodoče še bolj zanimali
za naše združništvo. (Predavanje smo v zad-
nji številki našega lista objavili.)

Veliko pozornost in izčrpno debato je po-
vzročil referat g. dr. Rosine o katoliški akciji
v Sloveniji. Stališče do te akcije je zavzel ob-
čni zbor s sledečo resolucijo:

Katoliška akcija.

Povodom nameravane organizacije kato-
liške akcije v Sloveniji ugotavlja občni zbor
Zveze društva kmečkih fantov in deklet po-
novno, da smo prosvetna organizacija, ki stoji
na načelu pozitivnega krščanstva. Dalje ugo-
tavlja, da je ta organizacija že dosedaj vedno
udejstvovala krščanska načela in udejstvova-
nje pospeševala tudi pri svojih poedinih čla-
nih, da je torej vršila in vrši katoliško akcijo.
Kljub temu pa smatra občni zbor, da se Zveza
ne more pri sedanjih razmerah kot celota
podrediti organizirani katoliški akciji, ker

1. bi s tem izgubila na potrebni samostoj-
nosti, ki ji je potrebna kot demokratični ljud-
ski ustanovi, predvsem pa tudi kot kmetijski
borbeni organizaciji, ki more samostojno pre-
sojati vse društvene pojave, torej tudi gospo-
darsko in politično udejstvovanje duhovščine,
pod čigar stvarnim in formalnim vodstvom bi
imela stati katoliška akcija;

2. ker zaenkrat po dosedanjih izkušnjah
(vsled zadobljenih izkušenj) ne moremo za-
upati večini slovenske duhovščine, da bi mo-
gla izvajati katoliško akcijo nepristrano in v
onem duhu, kot si jo zamišlja najvišji glavar
katoliške cerkve.

Kjerkoli pa bodo Zveza in njena društva
srečala dušnega pastirja, polnega ljubezni do
bližnjega, brez oblastnosti, maščevalnosti in
enostranske zaslepljenosti — povsod tam bo-
do Zveza in njena društva z veseljem sodelo-

vala z njim za cilje katoliške akcije, kakor jih
je postavil njih visoki začetnik.

Želimo pa in upamo, da se bodo čimprej
razmere med našim slovenskim klerom, ki
nas že sedaj silijo zavzeti tako stališče, spre-
menile tako, da nam bo omogočeno sodelova-
nje brez pridržkov.

Smatrajoč, da edino tako naše stališče
resničnemu krščanstvu popolnoma odgovarja,
se pa že v naprej odločno zavarujemo proti
običajnemu očitku brezverstva in proficerkve-
nosti.

Ta resolucija je bila soglasno sprejeta in
odboru naročeno, da jo priobči prevzvišenim
g. knezoškofu v Ljubljani in g. škofu v Ma-
riboru, kakor tudi njihovim pomočnikom.

S tem je bil občni zbor na splošno zado-
voljstvo končan in so delegati odšli ogledat
si Ljubljanski velesejem.

Obsodba Puniše Račiča.

60 let težke ječe. — Zakon pred-
pisuje največ 20 let.

Sodna obravnava proti morilcu Puniši
Račiču in soobtoženima Tomo Popoviču in
Lune Jovanoviču je bila 7. t. m. končana. Po
končanih obrambnih govorih njihovih zago-
vornikov so govorili še obtoženci. Račič je
čital svoj zagovor nad eno uro. Ostala dva ob-
toženca sta bila krajša. Vsi trije so v glavnem
ponovili isto, kar je izneslo pred sodiščem
njihovih 35 zagovornikov. Po končanih za-
govorih obtožencev je odredilo sodišče odmor,
ki je trajal nad eno uro.

Ob enajstih dopoldne je odredil pred-
sednik sodišča, da se pozovejo v sodno dvo-
rano zagovorniki, časniki in obtoženci, na-
kar je prečital obtožbo, po kateri se obsodi
Puniša Račič:

za prvo dejanje, poskušeni umor dr. Per-
narja brez premisleka, na 6 mesecev zavora,
ki se pretvori na 4 mesece ječe;

za drugo dejanje, umor dr. Basarička
brez premisleka, na 20 let ječe;

za tretje dejanje, poskušeni umor Ivana
Grandje brez premisleka, na 5 let ječe;

za četrto dejanje, umor Stjepana Radića
brez premisleka, na 15 let ječe in

za peto dejanje, umor Pavla Radića brez
premisleka, na 20 let ječe.

Skupno se kaznuje torej na 60 let in 4
mesece ječe. Ker pa zakon ne dopušča več
kakor 20 let, se obsoja Puniša Račič na 20
let ječe. V to kazen se mu všteje preiskovalni
zapor, kar da, preračunano na ječo, 7 mese-
cev in 15 dni.

Dragutin Jovanović-Lune in Toma Po-
povič se oproščata vsake krivde in kazni.

DOPISI.

Semič. Protest proti graditvi ceste iz Semiča na kolodvor mesto prave varijante iz Semiča preko Vavpčje vasi v ravni smeri na Gorence-postajo. Cesta bi bila daljša najmanj za 1 km! Stroški take neekonomične ceste bi bili najmanj za 200.000 Din višji, kot tu predlagane smeri. Vsled ovinkov in serpentin, in to po vinogradih, se brezplodno uniči najmanj do 5 oralov plodne zemlje in to v kraju, kjer je zemlja zelo draga ter je stiska za vsako ped te plodne, prisojne vinogradarske lege. Vsled visokih nasipov bode tudi slab dohod iz stranskih potov na cesto. Dovoz na postajo in odvoz iz postaje velja po dosedanji smeri pro vagon 600 Din. Ker bi bila cesta v ravni smeri skoraj za polovico krajša, ravna, bi dovoz veljal polovico manj, tedaj 300 Din pri vagonu. Vspan ceste po serpentinah bi bil vsekakor večji, kot ravne ceste na Gorence. Akoravno bi bil vspon mali, vendar zelo dolg. V doglednem času se bode itak morala graditi in preložiti cesta Semič-kolodvor do Verčice in sicer v obeh smereh od Črnomlja in Semiča. Kak smisel naj ima graditi cesto v strm breg semiške gorice, ko je vendar izpeljana cesta po ravnini, večino po vže obstoječi javni poti Semič—Kot. Že obstoječa železniška postaja je za Semičane izbrana zelo nesrečno. Ali se naj sedaj zopet greši z novo cesto, mesto da se z ravno, kratko dovozno cesto vsaj delno omili greh preteklosti, se hoče z obstoječo napako oddaljenost kolodvora še povečati. Semičani bodemo po kozjih stezah hodili na postajo, ker bo po cesti predaleč. Skažena bode s projektirano cesto obstoječa stara cesta, katera bi ostala dobra vinogradarska cesta ter bi ista bila porabna za prebivalstvo, ležeče v višji legi gorice. — Z.

Kostanjevica na Krki. O priliki sejma dne 31. maja je priredilo županstvo premovanje goveje živine, za katero premovanje je dala občina 5000 Din, oblastni odbor pa 2500 Din. Ta znesek se je razdelil med domače živinorejce, ki so prignali okoli 120 glav goveje živine, posebno krav in telic, pa tudi junčkov ter nekaj bikov. — Po premovanju je imel oblastni veterinar g. Rigler jako zanimivo predavanje o prvi pomoči pri živinskih boleznih in neizglednih, kateremu so navzoči kmetovalci pazno sledili, razum nekaterih, ki so motili govornika in poslušalce. — Krajevna organizacija Rdečega križa se je ustanovila prošlo nedeljo 9. junija in se je izvolil lokalni odbor, ki mu predseduje g. gozdarski nadsvetnik inž. Rado Kosjek. Odposlanec oblastnega odbora Rdečega križa g. Ivan Malnarič je vpeljal novo organizacijo z zanimivim predavanjem o nalogah in sredstvih tega človekoljubnega društva. — Tujsko-prometno društvo je prejele potrjena pravila od velikega župana in se bo v kratkem sklical ustanovni občni zbor. Ker je v našem mestu vsako leto več tujcev, je to društvo zelo potrebno, da oskrbi našim letoviščarjem čim prijetnejše bivanje med nami. — Prostovoljno gasilno društvo priredi 29. junija veliko slovesnost 25-letnice društvenega obstoja, ob kateri priliki se bo izvršila tudi blagoslovitev nove motorne brizgalne, kateri bo kumovala naša večletna dobrotnica gospa Vilma Globočnikova iz Dobrave. Ta slavnost bo združena tudi z župnim gasilskim zletom in se že sedaj opozarjaio društva župe Št. Jernej in posavske župe, da se slovesnosti udeležijo in predvsem pa, da ne prirejajo na ta dan svojih veselice, katere bi utegnile motiti prireditelje v Kostanjevici. — Graditev oblastne ceste proti Hrvatski dobro napreduje in je upati, da bo sektor do Ostrca gotov že sredi meseca avgusta t. l., do Černeče vasi pa do konca oktobra. — Zeleti je pri tem, da bi se potem del ceste do hrvatske meje čimprej začel graditi, ker šele potem bo imela ta cesta pomen ne le za nas, nego tudi za Hrvate—Žumberčane, ki težje že od nekdanj do naših krajev.

Radovljica. Sokolsko društvo v Radovljici priredi v nedeljo dne 16. junija ob pol 4. uri popoldne veliko javno tombolo v Sokolskem domu. Glavni dobitki so: kompletna spalna oprava iz trdega lesa, kuhinjska oprava, šivalni stroj, moško kolo in poleg tega še par sto drugih lepih in dragocenih dobitkov. Preskrbite se pravočasno s tombolskimi tablicami, ki stanejo samo Din 3—, ker jih je le še malo na razpolago.

Z Iga. Odkar je utihnilo pri nas strankarskopolično prerekanje, se je marsikaj spremenilo. Kar je kmečkoga, se je vse prišlo dela in s podvojeno silo si prizadeva in dela za obstanek. Nikdar ni bilo še naše polje tako lepo obdelano kot sedaj. Vse tekmuje med seboj, kdo bo zjutraj prvi na polju. Vsled mučnega dela marsikomu zaspanec zjutraj prekriža v tem račune. Že od pamtveka je bilo pri nas v navadi, da je jutranji zvon naznanjal beli dan ter klical ljudi k delu in molitvi. Pozimi ob 4. uri, poleti ob 3. uri zjutraj. Pridni mežnarji so pa v mesecu juliju ob času košnje in ajdove setve budili kmete še bolj zgodaj, da so delo opravili prej, da jim ni vročina in nadležne muhe mučila živine. Sedaj pa nimamo pri nas več dnevnega zvonjenja. Naš zvon noče več zvoniti, rajši spi in s tem zalenari vsako jutro na stotine »očenašev«, ker naša vas šteje nad 200 družin. No, za to se mi ne bomo prepirali, to je stvar tukajšnjih dušnih pastirjev. Kar se pa tiče v gospodarskem oziru smo dnevnega zvonjenja silno potrebni in zato smo žrtvovali za zvonove ogromne tisočake in tudi od tega ne bomo odnehali. Pa tudi tukajšnji delavci, ki hodijo v zgodnjih urah v dnino v dve uri oddaljeno Ljubljano, tega silno pogrešajo. Namesto molitve, na katero je opominjal jutranji zvon, je sedaj godrnanje in kletvina. Kdo bo nosil odgovornost, če bo res tako kot so nas nekdanj učili g. katehet v šoli, da bo grehe hudič nakladal na sodno tehtnico. Prosimo č. g. župnika, da naj celo zadevo uredi s cerkovnikom, da bo izvrševal redno dnevno zvonjenje, katero bo gotovo dopadljivo Bogu in v zadovoljnost vsemu občinstvu. Če naše zahteve tu ne dosežemo, bomo primorani pri vzvišenemu knezoškofu iskati pomoči. Če tudi tam ne bi dobili pomoči, potem bomo morali gospodarji in občani sami urediti to stvar, kakor je potrebno.

Cez 30 let staro pošteno podjetje
pri
Češniku
Ljubljana, Lingarjeva ulica

Najboljši nakup dobrega in
pežnega blaga za ženske in
moške obleke.

Sukno, štofi, kamgarni
samo češko in angleško.
Prepričajte se!
Oglejte si zalogo!

Kanada. Blagovolite, gospod urednik, priobčiti teh par vrstic v cenjeni »Kmetiski list«, v katerih hočem popisati malo kanadskega življenja. Za dobro-delo je težko, ker je preveč naseljencev. Kanadska vlada hoče, da bi ljudje vzeli zemljo na farmah in jo obdelavali. Velika večina je takih, ki zemljo sicer vzamejo, toda komaj ostanejo na njej par mesecev, pa že beže v tovarne in jame. Tu pa ne more dobiti dela, kdor ne zna govoriti ali angleško ali francosko. Pozimi sploh ni mogoče dobiti dela. Ker je zima zelo dolga, porabi človek med tem časom vse, kar si je med letom prihranil. Pšenica se seje v maju in žanje že v avgustu. Kanada pridela ogromno pše-

nice. Za časa setve in mlačve je dela dovolj. Delavci so plačani od 5 do 6 dolarjev in hrana. Obdelava se vse z modernimi stroji. Konj in volov se ne rabi, ker ima vsak motorje. Od setve do žetve traja samo tri mesece in ne tridelet leta kot pri nas, kjer se seje že v jeseni in žanje v juliju drugega leta. Pozimi sem bil zaposlen v jami, sedaj sem pa pri lesni industriji v daljnjih severnih pragozdovih. V jami znaša plača po štiri do pet dolarjev, tukaj pa tri dolarje in pol. Velikanski pragozdovi so poraščeni največ s topoli, borovci in smrekovino. Kjer raste topol, tam se ne more hoditi po gozdu, ker ležijo hlodi eden vrh drugega, vse gnilo in trhlo, vmes pa raste zopet mlado drevje. Kjer raste smrekovina, tam je prehod lažji, ker jo vihar ne zlomi tako lahko. Seka se samo pozimi, a poleti režejo parne žage. Les se spušča poletni po rekah, katere so pozimi zamrle do 30 milj daleč. Pozimi zvečejo hlode do bregov rek, poleti jih pa plovijo po deroči vodi naravnost do parnih žag. Vlak vozi samo enkrat na teden za ljudi. Žage so opremljene z velikimi cirkularkami. En cirkular zreže na minuto 20 desk, na dan pa 800 do 1000 hlosov. Na eni žagi nas je zaposlenih sedaj 24 delavcev. Dela imamo preko glave. Vse gre z industrijsko naglico. Štirje delavci cel dan nepretrgoma skladata deske. Drugi so zaposleni pri ostalih delih. Kanada je silno bogata dežela. Velika je tako kot cela Evropa, a ima samo 10 milijonov prebivalcev. Bogastvo dežele leži v gozdovih, poljih in rudah. Vsak farmar ima svoj avto in svoj telefon. Farme so velike od 1000 do 3000 oralov. — Stevo Novak.

Za kmetijske zbornice.

V Beogradu se je vršil kongres agronomov iz naše države. Zborovalci so pretresali poleg svojih stanovskih tudi druga agrarnostrokovna in agrarno-politična ter gospodarsko organizacijska vprašanja.

Izjavili so se za brezpogojno potrebo osnovanja kmetijskih zbornic. Vse razloge, ki so se v javnosti, ali pa na raznih zborovanjih pojavili proti ustanovitvi kmetijskih zbornic, so najodločneje odklonili in jih prikazali kot ničeve. Kmetijsko ministrstvo ni v stanu izvrševati vse one posle, ki jih bi lahko izvrševale kmetijske zbornice.

Borba za kmetijske zbornice se mora nadaljevati in jo vsi oni, katerim je resnično na tem, da se s kmetiskim slojem in njegovim gospodarstvom narod dvigne in država okrepi, podpira. Gotovo so bili agronomi prvi poklicani, da podpro prizadevanje našega kmeta za osnovanje kmetijskih zbornic.

Resolucija, katero so sprejeli, zahteva: da se pri vseh osnovnih šolah v naši državi organizirajo kmetijske nadaljevalne šole z enoletnim poukom; da se čim preje donese zakon o pospeševanju kmetijstva.

Tedenski koledar.

- 16. junija, nedelja: Sv. Jošt.
- 17. junija, ponedeljek: Adolf.
- 18. junija, torek: Gervazij.
- 19. junija, sredo: Julijana.
- 20. junija, četrtek: Silverij.
- 21. junija, petek: Alojzij.
- 22. junija, sobota: Ahacij.

Sejmi.

- 16. junija: Prosenjakovci.
- 17. junija: Sv. Vid, Bučka.
- 18. junija: Zalog.
- 21. junija: Moravče, Vel. Loka, Lašče, Peklo, Buče, Vrenška gorica, Šmarje pri Jelšah.
- 22. junija: Sv. Jurij ob juž. žel, Sevnica, Šoštanj, Poljčane.

NOVICE.

Zagrebski nadškof v Sloveniji. Dr. Ante Bauer, zagrebski nadškof, je prispel v Poljane nad Škofjo Loko, kjer bo ostal 14 dni na odih. Nastanil se je na Visokem kot gost ge. dr. Fr. Tavčarjeve.

Vojna odškodnina naši državi je bila določena na pariški konferenci strokovnjakov v višini 3.729.000.000 zlatih mark, ki bo izplačana v 58 letih.

Seaton Watson, angleški javni delavec in veliki prijatelj našega naroda, se mudi, kakor smo že zadnjič omenili, že 14 dni v Jugoslaviji. V glavnih mestih je obiskal vse voditelje bivše kmetjsko-demokratske koalicije in se z njimi zadržal v dolgih razgovorih. V Ljubljani je obiskal g. Albina Prepeluha in se z njim pogovarjal nad eno uro. Iz Ljubljane je odšel v Zagreb in tam obiskal g. dr. Mačka in dr. Krnjevića, predsednika in tajnika bivše HSS, in ostal z njima v nad poldrugournem razgovoru. Watson izdaja v Londonu poseben mesečnik, v katerem se peča pred vsem z vprašanji srednjeevropskih slovanskih narodov in je najboljši in najtočnejši informator angleške javnosti o nas.

Podivjanost fantov. Med fantoma Antonom Zdolšekom iz Podgorja pri št. Jurju ob južni železnici in Francom Vebrom iz sosednje vasi Hrušovce je vladala že dalj časa osebna mržnja. Te dni je sklenil Zdolšek obračunati s svojim nasprotnikom. Oborožen z močnim kolom ješel iskat Vebra ponoči v hlev ter spočega s tako silo udaril po glavi, da mu je razbil lobanjo. Zdolšek je pobegnil, a Veber se je čez dalj časa zavedel in privlekel s težavo v hišo. Zdolšek so že aretirali.

Za pogorelce vasi Glinek pri Mokronogu se je nabralo na občnem zboru Gremija trgovcev za krški okraj v Mokronogu 360 Din. Lepa hvala!

Na izletu po Hrvaškem.

Kmetijska nadaljevalna šola na Ježici je tudi letos napravila izlet v Križevce in na Božjakovino, kamor je le še kake dve uri in pol železniške vožnje od Zagreba proti madžarski meji.

Dne 22. maja smo bili že pripravljene in za pot z vsem oskrbljene. Naslednjega dne zgodaj zjutraj smo odrinili na glavni kolodvor v Ljubljano. Z g. inž. Černetom in šolskim upraviteljem g. Germekom nas je bilo 26. Med potjo proti Zidanemu mostu smo v dobrem razpoloženju zapeli že nekaj naših pesmi. Od Zidanega mosta dalje je pokrajina kaj mična. Na levi strani se razprostirajo prijazni holmi, nasajeni z vinsko trto, v dolinah pa se vrste lepe vasi s svojimi cerkvami. Tu smo videli sredi vasi mlaje, ki jih tod še postavljajo meseca maja Mariji v časti. Desna stran je ravna, posajena z žitom. Kolikor smo mogli z vlaka preceniti, kaže letina približno tako kot pri nas na Posavju.

Komaj pa smo privozili na hrvaško stran, smo že zagledali prvega hrvaškega kmeta v znani hrvaški narodni noši. Takoj smo sestavili konferenco, ki je reševala vprašanje o praktičnosti ali nepraktičnosti te noše tja do Zagreba. Tega vprašanja pa še nismo rešili in že smo bili v Zagrebu na glavnem kolodvoru, kjer nas je pričakoval naš stari prijatelj, akademik Kregar.

Ker smo imeli še štiri ure časa, smo šli razgledovat Zagreb. Med nekdanjim in današnjim Zagrebom je velikanska razlika. Stare hiše kar kopne in se umikajo novim, modernim palačam. Ulice so skoro že vse flakovane z asfaltom, zlasti v sredini mesta. V okolici pa rastejo nove hiše in krasne vile iz tal kot go-be po dežju. Tistega dela mesta, kjer se sedaj nahajajo nove klinike, skoraj ni več mogoče spoznati. Mi smo šli še dalje iz mesta, na po-

Dražba lovov. Lovi občin Dan, Dolenje vasi, Gore, Jurejvice, Loškega potoka, Strug, Sušja in Velikih Poljan se bodo oddajali v zakup na javni dražbi 31. julija ob pol 11. v občinskem uradu v Ribnici.

Zavarovanje naših delavcev v inozemstvu. V ministrstvu za socialno politiko se pripravljajo gradivo za pogajanja s Francijo, Belgijo in Holandsko o sklepanju konvencij glede zavarovanja delavcev, naših državljanov, ki so zaposleni v omenjenih deželah. Ker se po francoskem zakonu zavarovanje začne šele po štiriletnem zaposlenju v Franciji in se naših državljanov nahaja tamkaj že nad desetisoč, bo naša država skušala doseči, da se ta rok skrajša in da naši delavci že prej dosežejo zavarovanje.

Okuženje z mesom. V Zabjeku pri Slovenski Bistrici so zaklali kravo, obolelo na vraničnem prisadu. Vsi, ki so jedli meso od te krave, in čeprav je bilo skuhan, so težko zboleli na vraničnem prisadu in so jih morali odpeljati v mariborsko bolnico.

Toča in strela. Preteklo nedeljo ponoči je padala v krajih Orehovci, Cerov dol, Suha dol, Tolsti vrh in Cerovec debela in gosta toča, ki je po nekod napravila ogromno škodo. Uničila je vse kmetijske pridelke. — V nedeljo zvečer je udarila strela v kozolec v Dolnji Težki vodi. Le požrtvovalnosti gasilcev se je zahaliti, da se ni ogenj razširil.

Potres na Bolgarskem. V Plovdivu je močan potres razdejal več hiš. Potresni sunki so se pojavljali ves dan. Prebivalstvo mesta je zapustilo hiše in ostalo par dni na prostem, ker so še prestrašeni od lanskoletnega potresa, ki je razdejal cele pokrajine na Bolgarskem.

Aretilan učitelj. V Sandžaku so aretirali učitelja Luko Korača, ker je bil osumljen umora bivšega oblasnega poslanca Hajdar Pašića in njegovega prijatelja.

kopališče. Gredeč smo se seveda ustavili, da ugasimo svojo saharso žejo. Pokopališče ni obzidano, in tudi grobovi niso podolgovati, ampak imajo obliko kvadratov. Že na prvi pogled pa se vidi, da je to pokopališče velikomestno, ker se kažejo tudi tu silne razlike med bogatijo in revščino. Krenili smo proti takozvanim »arkadam«. To je dolga vrsta grobnic, ki imajo obliko dolgega, obokanega hodnika. Dolga je ta vrsta, ki razodeva silno razkošje in bogastvo. Mi smo hoteli obiskati Radičev grob. Kmalu smo našli mesto, kjer počivajo v začasni grobnici Štefan Radič, Pavle Radič in dr. Basariček. Trije hrastovi križi pričajo, kje da počivajo. Na srednjem križu je slika Stjepana Radića, ob straneh pa visi mnogo lavorjevih vencev, spredaj pa trnjeva krona kot znak mučeništva. Nemi in odkritih glav smo obstali in se udali tužnim mislim. Tu počivajo ljudje, ki se niso plašili dela za kmečki narod, iz katerega so izšli. Dal Bog, da bi doumeli in razumeli vso globino Radičevega kmečkega nauka tudi slovenski kmetje! Na Radičevem grobu smo čutili, kaj pomeni beseda, da telo umrje, duh pa živi večno. Tudi Radičev duh še živi in bo živel, dokler bo živel hrvaški kmet.

Ko je še naš tovariš grob fotografiral, smo počasi zapustili »Mirogoj«, kakor se to pokopališče imenuje.

Po svojem povratku v mesto smo si ogledali spomenik velikega hrvaškega rodoljuba škofa Strossmayerja, potem pa smo odšli v Seljački dom. To je krasna in ponosna stavba — žal, da slovenski kmetje nimamo kaj takega. Čutili pa smo se tudi v tem domu kakor doma, saj je ta dom hrvaških kmetov tudi naš dom.

Približno ob treh smo nadaljevali svojo pot v Križevce. Šlo je prav po domače. Ko na neki postaji vlak ni mogel zapeljati na postajo, sta se strojevodja in sprevednik mirno vle-

Rihard Jakopič, najslavnejši živeči slovenski slikar, je priredil pretekli teden v Zagrebu razstavo vseh svojih del od mladosti do danes.

Smodnišnica zletela v zrak. V furlanskih vojaških skladiščih v Spilimbergu je nastala eksplozija, ki je vnela velike množine smodnika. Vsled eksplozije so se porušila zidovja skladišča. Ubitih je bilo 12 vojakov in več težko ranjenih.

Zakaj se mučiti, ko pa ni treba? Čez noč naj se perilo namoči v raztopini »Ženske hvale«, zjutraj pa izpere s Schictovim terpentinovim milom. — Varujte se ponaredb!

Požar pri Sodražici. Dne 6. junija ponoči je nastal požar na žagi g. Fr. Prijatelja pri Čampih med Sodražico in Žigoricami. Pogorela je žaga in stanovanjska hiša.

Dolenjski Čaruga. Že več mesecev sem razburja prebivalstvo Dolenjske znani ropar Jakopin, ki je dobil zadnje dni še tri pomagače. Čeprav so vse orožniške postaje neprestano na nogah, da izsledijo roparsko tolpo, se jim do sedaj še ni posrečilo in banditi se pojavijo vsako noč v drugi vasi ter izropajo z grožnjami in pretnjami posestnika, o katerem vedo, da ima denar ali druge dragocenosti. Posebno pazljivi so na take kmete, ki so prišli s sejma in prodali živino ali kake druge pridelke. Tako je ponoči 4. junija oropal na Deberčem kmeta Antona Kozlevčerja in mu pokradel 1250 Din ter razne zlatnine. Nato je banda odšla na pol ure oddaljeni Gorenji vrh, kjer je vdrla v hišo gluhega samca Alojzija Šme ter mu med grožnjami z revolverjem in hudimi udarci pokradla okrog 10.000 dinarjev, ki jih je revež zbiral in hranil pod posteljo in v nekem skrivnem kotu za svinjskim kotlom. Tretji vlom so pa napravili pri Vidu Mustarju, kmetu, tudi na Gorenjem vrhu. Vse nakradeno blago nosijo roparji v svoj brlog, za katerega pa orožništvo še ni doznalo.

gla v travo ob postaji in čakala. Ko smo končno le srečno privozili do Križevcev, smo odšli takoj v šolo, kjer so nas zelo prijazno sprejeli. Takoj so nas začeli vpraševati, kakšna bo letina pri nas. Rekli smo, da imamo sušo (mislili smo na ljubljansko polje). No, so odgovorili Hrvatje, sušo imamo tudi mi; razlika je samo ta, da Kranjci molite, če je suša, Hrvatje pa kolnejo. Tako smo si vsi enaki.

Ko smo v šolskih prostorih odložili svojo prtljago, smo odšli najprej na vrt, potem pa na poskusni oddelek za travništvo. Tu ima vsaka rastlina svoj odmerjeni prostor v obliki otroškega groba, in povsod so tablice z imeni razstlin. Tu se gojijo vse rastline, narkar jih še v preizkuševališču preizkušajo na njihovo vrednost. V krasno urejenih hlevih goje živino simodolske pasme. V tekališču imajo nekaj telet, krasnih živali, večinoma potomstvo okoli 9 telet starega in nad tisoč kil težkega bika. Gnojišče ni tako moderno urejeno kakor je n. pr. na Kmetijski šoli v Št. Jurju ob Ščavnici, ki smo si je ogledali lansko leto. Lepo pa je urejen park okoli šole. Zvečer smo odšli k šmarnicam, ki jih pa tukaj opravljajo nekoliko drugače kakor na Kranjskem. Tu vse poje, mlado in staro, na zadnje še Očenaš. Nam je bilo petje zelo všeč. Ni mi pa ugajalo spovednica, ki obstoji le iz dveh desk, na vsaki strani ena. Tu je vendar prevelika evidenca med duhovnikom in grešnikom.

V splošnem smo bili s svojim izletom prav zadovoljni. Nekoliko smo se res navzeli hrvaškega kmečkega duha, ampak to nam ne bo škodovalo. Polni kmečke samozavesti in ponosa smo se po nekaj dneh zopet vrnili. Prav pa bi bilo, če bi še več kmečkih fantov iz Slovenije obiskalo po možnosti ne samo Zagreb, ampak tudi hrvaško pokrajino in hrvaške kmete.

Jože Blas.

Zverinski umor starke. V Pivoli pri Hočah so našli te dni na zverinski način umorjeno 72-letno posestnico Alojzijo Viher. Nekdo jo je spečo ubil s kolom ter ji razbil obraz in lobanjo. Starica je bivala sama na svojem posestvu, pa jo je hotel nekdo oropati. Da je lažje svoje zločinsko delo izvršil, je najprej umoril njo samo.

Požar uničil celo mesto. Rodosto, pristaniščno mestec ob Marmarskem morju, je uničil požar. Zgorelo je celo mesto, 7 cerkva in 21 turških mošej. Nad 15 tisoč prebivalcev je brez strehe.

Smrtna nesreča slovenskega letalca. Na letališču v Novem Sadu sta se dvignila z vojaškimi letalom v zrak pilot Vilko Kralj in zrakoplovni narednik Ludovik Demšar. Letala sta v smeri proti Pančevu. Nad vasjo Bukovca ju je zajel močan vihar. Ker ni bil Demšar v letalu privezan, ga je vrglo ven in nesrečnež je padel s tako silo na zemljo, da je bil ves polomljen in razmesarjen. Pilot Kralj je letel naprej in srečno pristal v Pančevu, kjer je povedal o težki nesreči. Mrtvega Demšarja so prenesli v Petrovaradin.

Ognjeniki v Južni Ameriki. Istočasno, ko je prišel bruhati lavo italijanski ognjenik Vezuv, sta oživela tudi dva ognjenika v Južni Ameriki. Vulkan Guipava meče velikanske množine lave iz svojega žrela. Preplašeno ljudstvo zapušča vsepovsod svoje domove in beži od ognjenika.

Ilirski grob. V Dalmaciji je neki pastir odkril star, lepo obzidan grob, o katerem trdijo učenjaki in poznavaleci, da izhaja še od ljudi starega ilirskega prebivalstva, ki je bilo naseljeno po naših krajih pred prihodom Slovanov in še pred Kelti. Potomci starih Ilirijanov so današnji Arnauti.

Celo noč je pil ruski inženier Stojan Borisov iz Zagreba. Ko je prišel po prelumpani noči domov, je pričel razgrajati. Policijski stražnik Mijo Čuljak ga je pozval k redu in miru. Inženier je potegnil revolver ter ustrelil stražnika in nato še sebe. Oba so smrtno ranjena prepeljali v bolnico.

Izbruh Vezuva. Delujoči ognjenik Vezuv v bližini italijanskega mesta Napolja, iz katerega se neprestano dviga dim, je ponoči dne 5. junija nenadoma pričel bruhati ogromne množine lave. Lava se v več potokih vali po strminah Vezuva s hitrostjo 150 m na uro. Vasio Pagani je lava preplavila in se ustavila tik pred mestom Tercigna. Nekatero zgradbo v predmestju je že porušila. Ljudstvo je pravočasno ogrožena mesta izpraznilo, tako da ni bilo nobenih človeških žrtev. Oblasti so pustile izprazniti vse okolišne vasi.

Nov predsednik Grške republike. Nedavno so se vršile v Grčiji volitve za predsednika republike. Izvoljen je bil admiral Konduriotis. Predsednika voli spodnja in zgornja zbornica.

Nesreča na morju. Na morju med Rusijo in Japonsko se je vnel japonski parnik »Vugo Maru«. Požar se je razširil s tako naglico, da se potniki niso mogli rešiti. Parnik se je z vso posadko in z okrog 700 potniki potopil.

Šmid oproščen. Pred zagrebškim sodiščem je bil oproščen mesar Gabrijel Šmid, ki je bil obtožen, da je 1. decembra 1928 ob priliki demonstracij streljal na policijo in pri tem ubil Slovenca Stanka Petriča. Šmidova razprava se je pričela že pred državnim sodiščem v Beogradu, a je bila obtožba vrnjena zagrebškemu sodišču, ki ga je 5. junija oprostilo krivde in kazni radi pomanjkanja dokazov.

Kaj pogrešam v Celju? Pred kratkim sem bil v Celju ter sem si hotel kupiti »Kmetški list«. Dobil sem ga — samo v papirnati trgovini Goričar - Leskovšek. Tistega šunda je pa po vseh kotih dovolj. Kmetje, sezite po tem, kar je kmetškega in kar kmetška roka piše. — Kmet.

Predgrad pri Črnomlju. Prostovoljno gasilno društvo Predgrad si je letos dogradilo novo shrambo za gasilno orodje. Shramba bo na slovesen način blagoslovljena na Petrovo. Po blagoslovitvi bo prosta zabava, srečolov, ples itd. Cisti dobiček bo za kritje dolga na shrambi. Vsa bližnja gasilna društva najljubše prosimo, da se naše prireditve udeležijo, in tudi drugo občinstvo. Godba na pihala.

Denar naložite

najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

Kmetški hranilni in posojilni dom v Ljubljani

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 6%, proti trimesečni odpovedi po 7% brez odbitka davka na rento.

STANJE VLOG DIN 25.000.000—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog.

Podružnica v MARIBORU
Slomškov trg 3, prill., poleg Stolne cerkve.

Požar. Na Kovačavasi na Poljanski dolini je dne 1. junija t. l. ob 3. uri popoldne pričela goret hiša in svinjak g. Vinceta Štefanca, kmetu. Z veliko požrtvovalnostjo so prihitele požarne brambe iz Pregrada in Starega trga in takoj ogenj omejile. Hišo g. Petra Šterka, katera zraven stoji, ki je oddaljena samo 1 m, so rešili. Zažgali sta dve mali punčki, kateri ste mislile krompir peči. Na vzdan kotel sta nametali slame in krompir in zažgale. Hiša je bila lesena in slamnata streha se je takoj vnela.

Predgrad. Tukaj je naš agilni vaščan gospod J. Šmalcel pozimi osnoval pevski zbor iz fantov tukajšnjega društva kmetških fantov in deklet. Pred tremi meseci je tudi osnoval odbor in društvo godbe na pihala, katero se jako lepo uči in razvija. Sedaj so nastopili z godbo in šli s procesijo na dan Sv. Rešnjega Telesa. Jako lep uspeh v kratkem času. Le dalje tako naprej g. Šmalcel! Občinstvo prosimo, da čimbolj podpre takšno kulturo in napredek.

Predrzen tat. Dne 29. maja je obiskal neki uzmovič vas Zabukovje pri Frankolovem. Okrog druge ure popoldne je snel pri Miklavžu Simončiču hišna vrata ter odnesel srebrno uro in verižico, iz miznice pa 540 Din, potem je s silo odprl skrinjo služkinje in odnesel 50 Din. Ko je tu dovršil, je šel k sosedu Antonu Murl-u, vdrl skozi okno in odnesel 1050 Din. Tat je najbrž poprej opazoval, da so vsi na polju in je potem lahko izvršil tatvino. Ne puščajte doma brez varstva.

Od kapi zadet je umrl dne 30. maja t. l. Janez Bezenšek, posestnik v Bukovju na Frankolovem. Rajni je bil brat g. prof. Ant. Bezenška in je bil dolgoletni občinski odbornik in cerkveni ključar. Naj mu bo lahka zemljica. Rodbini naše sožalje.

Borzno razsodišče v Ljubljani. Z ozirom na sodne počitnice se v času od 15. julija do 25. avgusta pri borznem razsodišču ne bodo vršile ustne razprave, pač pa se bodo sprejemale tožbe.

Rove pri Vojniku. V nedeljo, dne 26. maja je bil komisijonalni ogled za novo cesto Ivenca—Rove—Špitalič. Pa gre težava, ker bi rad vsak imel cesto mimo svoje hiše in je mnogo nasprotstva. Upamo, da bodo merodajni faktorji že uredili, da bo za vse prav.

Poročil se je dne 3. junija Miha Novačan, posestnikov sin v Trnovljah, s Katico Speglič, posestnikovo hčerko na Straži pri Novi cerkvi. — Novoporočencom obilo sreče.

Velika živinorejska razstava za sodne okraje Novo mesto, Trebnje in Žužemberk se bo vršila dne 23. julija t. l. v Novem mestu. Otvoritev razstave je ob 8. uri na sejmišču v Kandiji. Razstavila se bo goveja živina — biki in bikci, plemenske krave in visokobreje telice — dolenske enobarvne in montafonske pasme in prašiči-merjaseci in plemenske svine polzlahnega belega domačega plemena, heševci in jorkširci. Lepa plemenska živina bo primerno odlikovana in dobri rejci primerno nagrajeni. Razstava ima namen dati kmetovalcem pobudo za vzrejo boljše plemenske živine, po kateri je zadnji čas na Dolenskem znatno povpraševanje. Razstava obsega ves politični okraj, ker se hoče dobiti celoten pregled o plemenskem materijalu, ki bo služil za podlago smotrne odbire in združnega rejskega dela v okraju. Prihodnje krajevne razstave oziroma premovanja se bodo vršila tudi v drugih krajevnih središčih. Kmetovalci, razstavite svojo dobro plemensko živino, ker s tem koristite sebi in povzdigi naše živinoreje! Vsi drugi živinorejci iz vseh krajev pa so pri srčno vabljeni, da obiščejo to razstavo.

ZA SMEH.

Sodnik: »Torej, ali ste krivi ali niste?«

Obtoženec: »Gospod sodnik, mišljenja sem, da ste vi za to tukaj, da to ugotovite.«

*

Janez je zbil na žegnanju Francetu eno oko. Čez leto dni sta se zopet srečala. Janez vpraša: »France, ali si še kaj hud name, ko sem ti zbil oko?«

»Ah, kaj to, to je že pozabljeno, toda če mi danes zbiješ še drugo, te pa nikoli več ne pogledam.«

*

Veronauk.

Katehet: »Kdo mi zna povedati, kaj so delali mladeniči, ko jih je kralj Nebukadnezar dal vreči v gorečno peč?«

Mali Mihec vzdigne roko.

Katehet: »No pa povej!«

Mihec: »Švicali so.«

NARODNI GOSPODAR

Zavarovanje.

Zadnje tedne so poročali časopisi skoro dnevno o večjih in manjših požarih v Sloveniji, ki so uničili veliko število kmečkih domov in gospodarskih poslopij. Škodo so cenili na milijone in mnogi bodo jako težko nadomestili nastalo škodo z novim delom, nekateri pa nikoli.

Ogenj, voda in potresi so sovražniki, ki jih človeški um doslej še ni mogel premagati. Nevarnost se da omejiti s tem, da zidamo in gradimo tako, da v slučaju nesreče škoda ni prevelika, popolnoma preprečiti pa se nevarnost nikdar ne da. Zato je treba misliti na druga pota, da se rešijo ljudje pogube, ki jim preti od premočasnih naravnih pojavov.

Najnavadnejša in najpravičnejša pot, da se nesrečnim pogorelcem ali poplavljenecem pomaga, bi bila pač ta, da bi v »državi« organizirana človeška družba smatrala za svojo nalogo, da iz skupnih sredstev postavi ponesrečenecem novo domovanje. Tako daleč pa dandanes žalibog še nismo. Današnja »država« je večinoma le »pravna« država, ki skrbi s svojo ogromno močjo v prvi vrsti le za to, da se ohrani v čim večji meri obstoječi pravni in družabni red. Kedar bo pa zmagalo načelo, da »država« ne sme biti le pravna, ampak da mora biti v prvi vrsti socialna or-

organizacija, takrat bo prišel do polne veljave tudi princip obvezne medsebojne pomoči.

Dandanes pa je načelo obvezne medsebojne pomoči šele v povojih. V »državi« (deželi, občini) organizirana družba pač da je ponesrečencem nekaj pomoči, ki pa navadno nikoli ne zadostuje za popolno obnovo uničenih gospodarstev. Zato morajo segati ljudje po samopomoči za slučaj raznih nesreč. Večina samopomoči je organizirana v zavarovanju.

Podlago zavarovanja vseh vrst tvori izkušnja, da nesreča nikdar ne zadene vseh ljudi naenkrat, ampak jih zadene le nekaj. Za slučaj nesreče pa se obvežejo na leto plačevati gotove zneske ali premije vsi oni, ki se nesreče boje. Teh zneskov se nabere mnogo, navadno mnogo več, kakor pa znaša škoda, ki zadene posameznike. Kogar pa zadene, temu povrnejo vsi člani zavarovanja vso škodo, če je zavarovanec zavarovan dovolj visoko. Če pa zavarovanec sam ceni svoje premoženje prenizko, ker se boji plačevati previsok znesek kot premijo, je pač sam kriv, če ne dobi povrnjene vse škode. Od nizkih prispevkov se ne da plačevati visokih odškodnin, ker denar nikjer ne pada z neba na tla, ampak ga morajo ljudje najprej zbrati skupaj, če ga hočejo imeti.

Velika napaka vseh dosedanjih zavarovanj leži v tem, da je zavarovanje le prosto-

voljno, ne pa obvezno. Rešitev vprašanja obveznega zavarovanja je dandanes nujna potreba in sicer zavarovanja v taki višini, da bo mogoče povračevati ponesrečencem vso škodo, ki jo trpe na svojem imetju. Pri obveznem zavarovanju pa bi bilo treba pomisliti predvsem na dve stvari. Prvič bi morala biti uvedena stroga kontrola nad tem, da ljudje ne bi sami lahkomišlno izpostavljali zavarovanih objektov nevarnosti uničenja, drugič pa bi moralo obvezno zavarovanje priti v roke državnih oziroma deželnih zavodov.

Dandanes so skoro vse zavarovalnice, kar jih imamo pri nas, v rokah privatnih družb, večinoma delniških. Privatne družbe pa morajo v podjetje vložiti kapital obrestovati, kar seveda letno premijo znatno povišuje. Če bi pa bilo zavarovanje obvezno, bi se breme razdelilo na mnogo več ram in zato bi bili letni prispevki lahko precej nižji, pa bi vseeno še ostalo precej dobička. Tudi privatne družbe izkazujejo dandanes navadno visoke prebitke in dobičke, toda ta dobiček ne pride toliko v korist zavarovancem, ampak delničarjem. Če bi pa bilo zavarovanje v rokah države ali dežele, bi se dobički iz zavarovanja stekali v državno ali deželno blagajno, tako da bi vsi zavarovanci imeli nekaj od tega, ne pa smo maloštevilni delničarji.

Obvezno zavarovanje bi imelo pa še eno

dobro stran. Letni prispevki za privatno zavarovanje so tudi zato tako visoki, ker požre mnogo denarja režija (agenti itd.). Če bi pa bilo zavarovanje obvezno in če bi bilo državno ali deželno, bi prispevke lahko pobirala davkarija z ostalimi davki vred. To bi imelo za posledico, da bi bile ali premije nižje, če bi pa ostale premije na današnji višini, bi bila pa deželna ali državna blagajna bolj polna, kar bi zopet prišlo vsaj indirektno v korist zavarovancem.

Za naše razmere bi bilo najboljšo, če bi prevzele obvezno zavarovanje v svoje roke naše oblastne samouprave, ki bi lahko organizirale zavarovanje vseh vrst, proti požaru, proti toči, proti škodi na živini itd. Dokler pa tega nimamo, naj pa ljudje snujejo primerne zadruga, ki lahko zlasti za zavarovanje živine jako mnogo store.

Na vsak način pa svetujemo našim bralcem, naj nihče ne odlašajo z zavarovanjem, svetujemo pa tudi, naj se nihče ne zavaruje prenizko, a tudi ne previsoko. Od prenizkega zavarovanja nima človek skoro nič, za previsoko zavarovanje je pa škoda plačevati previsoke premije. Silna škoda, ki so jo zadnja leta pretrpeli že mnogi kmetje, mora vendar enkrat odpreti ljudem oči, da pravočasno pogledajo odpravi nevarnosti v obraz in da ukrepejo vse potrebno pravočasno, ne pa da stokajo šele takrat, ko je že prepozno.

Velika tekma v detaljno trgovino čevljev

STANDARD

tovarne Carl Pollak d. d. Dunajska cesta 23 na dvorišču

IZVEN TEGA še približno **600** parov različnih potniških vzorcev iz zadnje sezije po izredno **NIZKI CENI** od **Din 50°** — do **Din 160°** — **SAMO DO 20. JUNIJA.**

NOVOST! — Moški **LAKASTI** polčevlji, garantiran dober lak od **Din 190°** — do **Din 200°** — **GOJZERCE** po švicarskem tipu: **MOŠKE Din 300°** — **ŽENSKKE Din 280°** — **Tudi po MERI!**

Ugotovili smo, da **mного prebivalcev** Ljubljane in okolice še ne nosi „**STANDARD**“ - čevljev, zato **nudimo vsem onim prilliko** z našo poletno **razprodajo** z dosedanjimi in deloma še **znižanimi cenami**, da si pravočasno nabavijo „**STANDARD**“ - čevlje, ki so po kvaliteti in ceni **nedosegljivi.**

Velika izbira v sledečih vrstah, in sicer nudimo

OTROŠKE ČEVLE, kakor **DEKLIŠKE** in **FANTOVŠKE** od **Din 40°** — pa naprej po velikosti

SANDALETE ženske v vseh barvah in moderne oblike **SAMO Din 100°** —

SANDALETE dekliške v vseh barvah in moderno kopito **SAMO Din 80°** —

ŽENSKKE špangerje, najmodernejše oblike iz usnja od **Din 140°** — do **Din 180°** —

MOŠKE črn boks, visoke, vseh oblik od **Din 165°** — do **Din 190°** —

MOŠKE črn boks, polčevlje, vseh oblik od **Din 140°** — do **Din 180°** —

Moške s šivanimi podplati od **Din 10°** — do **Din 20°** — več

Najboljši in najtrpežnejši
šivalni stroji
in **KOLESA** so
GRITZNER
in **ADLER**
za dom, obrt in industrijo,
v raznih opreah
Istotam švicarski
pletilni stroji **DUBIED**
Pisalni stroji **URANIA**

Ugodni plačilni pogoji. — Večletna garancija.
Tovarniška zaloga:
JOSIP PETELINC
LJUBLJANA, blizu Prešernovega
spomenika ob vodi.

Nabirajte
vedno in
povsod novih
naročnikov
KMETIJSKI
MATICI!

Naročajte
KMETIJSKI
LIST!

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice
na Frankolovem, r. z. z neom. zav.

ki se vrši

v nedeljo, dne 16. junija 1929 ob 9. uri dopoldne
v posebni sobi gostilne Šnabl.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev letnega računskega zaključka.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Frankolovo, 8. junija 1929.

NAČELSTVO.

„JAVA“ pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna. Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje, ali pa po povzetju za 75 Din. Povzete je 5 Din dražje. Poštnino plačamo mi. Vsakemu 5 kg zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridelana lepa skodelica za kavo. Kdor pošlje 2 Din v znakah, dobi vzorec 100 g »Java« pšenične kave poštino prosto. Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika. — Pržiona kafe »Java« k. d., Beograd, Lomina ul. 11/8.

V vsakem kraju
iščemo zastopnike

za prodajo šivalnih, pletilnih in pisalnih strojev, koles itd. - Zelo dobri pogoji. - Ponudbe na

„CENTRA“ Ljubljana. Poštni predal 248.

K
O
S
E

la **KRANJSKE OBLIKE**
turške, à la peklen-
ske in „**VULKAN**“
(z garancijo) brusne kamne
ima v zalogi

„**EKONOM**“
Osrednja gospodarska zadruga
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

»ILOVAC«

Tvornica glinastih
strešnikov in opeke

Fröhlich & Bichler

Karlovac

Dnevna produkcija 100.000 komadov strešnikov in opeke. Proizvajanje vseh vrst opeke in strešnikov ter vseh glinastih predmetov kakor tudi ploščic za tlake. Posebno se priporočajo falcovani in dvakrat falcovani strešniki v dovršeni obliki ter po zelo ugodnih cenah. Kvaliteta zidne in strešne opeke je strokovnjaško priznana, kot najboljša v državi. Dobavijo se franco na vsako postajo.

Generalno zastopstvo za Slovenijo: **EKONOM** Ljubljana
Kolodvorska 7

Laneno olje, firnež, emajlne
in ostale lake, oljnate barve

in vse v stroko spadajoče blago kupite
dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIĆ-ZANKL, d. z o. z. tovarne olja, firneža, laka in barv
Ljubljana - Medvode. Lastnik Franjo Medić.

Podružnica Maribor - Novi Sad.

EKONOM osrednja gospodarska zadruga
v Ljubljani, Kolodvorska 7

ima stalno v zalogi:

Umetna gnojila: Kalijevo sol, superfosfat, nitrofoskal
(mešano gnojilo), čilski soliter, apneni dušik i. dr

Seno in pšenično slamo dobavlja po najnižji ceni
franko vsaka postaja.

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škoflje 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.